

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

SZENT ISTVÁN CAMPUS

MEZŐGAZDASÁGI MÉRNÖK BSC SZAK

**Csökkentett talajművelés hatása napraforgó termesztésben,
Sarkadon a Gyepes Kft-ben**

Belső konzulens: Dr. Mikó Péter Pál
egyetemi docens

Készítette: **Csóka Nataniel Zdenkó**
A33SAJ
levelező tagozat

Intézet/Tanszék: Növénytermesztési -
Tudományok Intézet

Gödöllő

2024

ÖSSZEFOGLALÁS

A világ egyik legfontosabb olajnövénye a napraforgó (*Helianthus annuus* L.), melyet hazánkban is nagy sikerekkel termesztnek. Képes alkalmazkodni akár szélsőségebb körülményekhez is, ezért még a rosszabb minőségű területeken is kedvező terméseredményeket lehet elérni vele. Ám, mint minden kultúrnövénynek így a napraforgónak is meg vannak a maga kihívásai. A legnagyobb kihívást a termesztés során megjelenő gyomfertőzöttség jelenti, melyet ha korán nem kezelünk akár komoly veszteséget okozhat.

A napraforgó vegetációs időszakának kezdetén a nagy sortávolságok eredményeképpen gyomelnyomó képessége igen csekély, ezért minden gazda célja a korai gyomosodás megakadályozása. A gyomszabályozás elleni küzdelem főbb irányvonalat a termesztés technológiai elemei, illetve a herbicides ezen belüli is a herbicid toleráns technológiák biztosítják. Ám jelenleg a növényvédelemben jelentős változások történnek, melyek azt jelentik, hogy az Európai Unió szabályrendszerével igyekszik egy jobb és fenntarthatóbb mezőgazdaságot megvalósítani. Ezért a jövőben olyan gazdaságosabb művelési rendszerekre kell áttérnünk, mint a talajkímélő művelés. Ezen művelési rendszereket viszont fel kell térképezni és vizsgálni kell hatásukat különböző termőterületeken. Ennek következtében a szakdolgozatom során a Sarkad határában lévő napraforgó területeken vizsgáltam a hagyományos és csökkentett talajművelési módszerek gyomborításra gyakorolt hatásait.

Kutatásaim eredményeiből, szépen körvonalazódtak a napraforgó termesztés területeink végzett két talajművelési rendszer hatásai. Választ kaptunk arra, hogy a két talajművelési technológia másként alakítja a területek gyomosodását, azaz a három fejlődési stádiumában elvégzett vizsgálat során megmutatkozott, hogy a csökkentett talajművelési rendszerrel több gyomfaj jelent meg a területen, illetve, majdnem minden gyomfajnál magasabb gyomborítási százalék volt mérhető. Három nehezen irtható gyom csak ebben a rendszerben jelentkezett, két egyszikű faj és egy évelő faj, valamint a herbicides kezelés hatására nem reagáltak. Érdekes volt, hogy mindvégig egyedül a varjúmák mutatott nagyobb értékeket a hagyományos művelésnél. Mindkét rendszer esetén a T4-es gyomok domináltak leginkább, kisebb arányban jelentek meg az évelő fajok. A vizsgálat időszakban a legnagyobb borítási százalékot is két T4-es gyom adta, a fehér libatop és a bojtörjános szerbtövis.

Összességében elmondható, hogy az elvégzett vizsgálataimnak eredményei alapján, fontos adatokat tudtunk meg Sarkad határában lévő napraforgó területek különböző talajművelési rendszereinek gyomokat érintő hatásairól.